

Проект: Поддршка и развој на претприемништво, иновации и конкурентност на мали и средни претпријатија на подрачјето на Град Скопје,
Наслов на проект: Управување со инвестиции на мали и средни претпријатија,
Поддржано од Град Скопје, декември 2024

Проект: Поддршка и развој на претприемништво, иновации и конкурентност на мали и средни претпријатија на подрачјето на
Град Скопје,

Наслов на проект: Обука за финансиски менаџмент и управување со инвестиции на мали и средни претпријатија,

Поддржано од Град Скопје, декември 2024,

Корисник на проектот:

Друштво за деловен консалтинг,

Бизнис Центар МГМ Скопје

ТЕМА Управување со Инвестиции за Мали и Средни Претпријатија

Проект: Поддршка и развој на претприемништво, иновации и конкурентност на мали и средни претпријатија на подрачјето на Град Скопје,
Наслов на проект: Управување со инвестиции на мали и средни претпријатија,
Поддржано од Град Скопје, декември 2024

Управување со Инвестиции за Мали и Средни Претпријатија

Управувањето со инвестиции е клучен аспект за финансискиот успех на малите и средните претпријатија (МСП). Ефективното управување со инвестиции вклучува правилно планирање, распределба и следење на финансиските ресурси со цел да се постигне максимален поврат на инвестицијата (ROI) и долгорочен раст. Во оваа статја ќе разгледаме детално како да управувате со инвестициите во вашето МСП, со помош на примери, табели и алатки.

1. Планирање на Инвестициите

Планирањето е првиот и најважен чекор во управувањето со инвестициите. Ова вклучува дефинирање на финансиските цели и изработка на стратегија за нивно постигнување.

Клучни активности:

- Поставување на цели:** Дефинирање на краткорочни и долгорочни финансиски цели.
- Изработка на стратегија:** Развивање на план за инвестиции кој вклучува различни класи на активи.

Табела 1: Пример за Планирање на Инвестициите

Финансиски Цели	Времетраење	Износ на Инвестиција во евра	Класи на Активи
Купување нова опрема	Краткорочно	50,000	Фиксни средства
Проширување на пазарот	Долгорочно	100,000	Маркетинг и рекламирање
Развој на нов производ	Среднорочно	75,000	Истражување и развој

2. Проценка на Инвестициите

Проценката на инвестициите е критична за да се обезбеди дека вложувањата ќе донесат очекуван поврат. Ова вклучува анализирање на потенцијалните ризици и придобивки.

Клучни активности:

Проект: Поддршка и развој на претприемништво, иновации и конкурентност на мали и средни претпријатија на подрачјето на Град Скопје,
Наслов на проект: Управување со инвестиции на мали и средни претпријатија,
Поддржано од Град Скопје, декември 2024

- **Анализа на повратот на инвестиција (ROI):** Проценка на очекуваниот поврат во однос на вложените средства.
- **Анализа на ризици:** Идентификација и проценка на потенцијалните ризици поврзани со инвестициите.

Табела 2: Пример за Проценка на Инвестициите

Проект	Вкупна Инвестиција во евра	Очекуван ROI (%)	Потенцијални Ризици
Купување нова опрема	50,000	15%	Забавување на пазарот
Проширување на пазарот	100,000	20%	Конкуренција, регулативи
Развој на нов производ	75,000	25%	Технолошки неуспех

3. Распределба на Активите

Правилната распределба на активите е суштинска за диверзификација на ризикот и постигнување на оптимален поврат.

Клучни активности:

- **Идентификација на активи:** Одредување на различните видови на активи кои ќе се вклучат во портфолиото.
- **Диверзификација:** Распределба на средствата меѓу различни класи на активи за да се намали ризикот.

Проект: Поддршка и развој на претприемништво, иновации и конкурентност на мали и средни претпријатија на подрачјето на Град Скопје,
Наслов на проект: Управување со инвестиции на мали и средни претпријатија,
Поддржано од Град Скопје, декември 2024

Табела 3: Пример за Распределба на Активите

Класа на Активи	Процент на Инвестиција
Фиксни средства	40%
Краткорочни инвестиции	30%
Маркетинг	20%
Истражување и развој	10%

4. Следење и Ревидирање

Следењето на инвестициите и редовното ревидирање на перформансите е важно за осигурување дека стратегијата за инвестиции е ефективна.

Клучни активности:

- **Следење на перформансите:** Редовно следење на перформансите на вложувањата и споредба со поставените цели.
- **Ревидирање на стратегијата:** Прегледување и прилагодување на стратегијата за инвестиции врз основа на резултатите од следењето.
- продолжи
- **Клучни Алатки за Управување со Инвестициите**
- **1. Финансиски софтвер:** Софтвери како QuickBooks, Xero или FreshBooks обезбедуваат алатки за следење на финансиските трансакции, буџетирање и предвидување на паричните текови.
- **2. Инвестициски калкулатори:** Алатки како ROI калкулаторите овозможуваат пресметка на повратот на инвестицијата и анализа на ефикасноста на различни вложувања.
- **3. Бизнис планери:** Софтвери како LivePlan и Enloop помагаат во изработка и управување со бизнис планови, вклучувајќи финансиски прогнози и сценарија.
- **4. Платформи за деловно планирање:** Алатки како Anaplan, Adaptive Insights и Workday обезбедуваат интегрирани решенија за деловно планирање и буџетирање.
- **5. Инструменти за анализа:** Excel и Google Sheets можат да се користат за креирање на сопствени модели за финансиска анализа и табели за споредба на инвестициите.
- **Пример:** Ајде да го разгледаме примерот на компанијата „Малина Продукти“ која одлучува да инвестира во нова линија на производи. За таа цел, тие користат финансиски софтвер за да го следат буџетот и прогнозата на готовинските текови, а

Проект: Поддршка и развој на претприемништво, иновации и конкурентност на мали и средни претпријатија на подрачјето на Град Скопје,
Наслов на проект: Управување со инвестиции на мали и средни претпријатија,
Поддржано од Град Скопје, декември 2024

потоа користат ROI калкулатор за да ја проценат потенцијалната профитабилност. Користејќи бизнис планер, тие развиваат детален план за проширување на пазарот и ги оценуваат различните сценарија со платформа за деловно планирање.

- **5. Финансиски Софтвери за МСП**
- **QuickBooks:** Нуди алатки за следење на трошоци, фактурирање и буџетирање. Со неговата помош, можете да генерирате детални финансиски извештаи и да управувате со готовинските текови.
- **Xero:** Овозможува интегрирано управување со сметководството, вклучувајќи функции за следење на трошоци, плаќања и управување со проекти.
- **FreshBooks:** Специјализиран за мали и средни претпријатија, обезбедува алатки за фактурирање, следење на време и управување со проекти.
- Управувањето со инвестициите е критичен процес за мали и средни претпријатија, кој вклучува планирање, проценка, распределба и следење на вложувањата. Користењето на финансиски софтвери и алатки за анализа овозможува прецизно и ефикасно управување со финансиските ресурси, со цел постигнување на долгорочен раст и профитабилност. Редовната ревизија и прилагодување на инвестиционите стратегии е клучна за успешна имплементација и остварување на финансиските цели.

Краткорочни и Долгорочни Инвестиции: Детална Објаснување

Инвестициите може да се класифицираат во две главни категории врз основа на времетраењето на вложувањата: краткорочни и долгорочни инвестиции. Секој тип на инвестиција има различни карактеристики, цели и стратегии. Еве ги клучните разлики меѓу краткорочните и долгорочните инвестиции:

Краткорочни Инвестиции

Времетраење:

- Краткорочните инвестиции обично се планираат да се задржат помалку од една година. Тие се наменети за брзо претворање во готовина или за покривање на краткорочни финансиски потреби.

Цели:

- Задоволување на итни и краткорочни финансиски потреби.
- Обезбедување на ликвидност.
- Остварување на брзи профити.

Примери:

Проект: Поддршка и развој на претприемништво, иновации и конкурентност на мали и средни претпријатија на подрачјето на Град Скопје,
Наслов на проект: Управување со инвестиции на мали и средни претпријатија,
Поддржано од Град Скопје, декември 2024

- **Краткорочни хартии од вредност:** Државни обврзници, комерцијални записи, трезорски записи.
- **Депозити на краток рок:** Банкарски депозити со рок на доспевање помалку од една година.
- **Пазарно тргување на акции:** Акции кои се купуваат и продаваат брзо, обично во рок од неколку месеци.

Карактеристики:

- **Висока ликвидност:** Можност за брзо претворање во готовина.
- **Пониски поврати:** Повратите обично се пониски во споредба со долгорочните инвестиции.
- **Низок ризик:** Пониска веројатност за големи загуби.

Долгорочни Инвестиции

Времетраење:

- Долгорочните инвестиции обично се планираат да се задржат повеќе од една година. Тие се наменети за постигнување на долгорочни финансиски цели и раст.

Цели:

- Зголемување на богатството на долг рок.
- Обезбедување на финансиска сигурност и стабилност.
- Остварување на високи поврати со тек на времето.

Примери:

- **Акции на долгорочен раст:** Инвестирање во акции на компании со висок потенцијал за долгорочен раст.
- **Долгорочни обврзници:** Државни или корпоративни обврзници со рок на доспевање подолг од една година.
- **Недвижности:** Купување на недвижности како долгорочна инвестиција.
- **Пензиони фондови и инвестициони фондови:** Вложувања во пензионерски и инвестициски фондови за осигурување на долгорочна финансиска стабилност.

Проект: Поддршка и развој на претприемништво, иновации и конкурентност на мали и средни претпријатија на подрачјето на Град Скопје,
Наслов на проект: Управување со инвестиции на мали и средни претпријатија,
Поддржано од Град Скопје, декември 2024

Карактеристики:

- **Пониска ликвидност:** Потешко се претвораат во готовина во краток рок.
- **Високи поврати:** Потенцијал за високи поврати со тек на времето.
- **Поголем ризик:** Високата потенцијална добивка носи и поголем ризик.

Табела: Разлики меѓу Краткорочни и Долгорочни Инвестиции

Карактеристика	Краткорочни Инвестиции	Долгорочни Инвестиции
Времетраење	Помалку од една година	Повеќе од една година
Цели	Ликвидност, брзи профити	Долгорочен раст, стабилност
Примери	Хартии од вредност, депозити	Акции, обврзници, недвижности
Ликвидност	Висока	Пониска
Поврати	Ниски	Високи
Ризик	Низок	Висок

Клучни Алатки за Управување со Инвестициите

1. Инвестициски Калкулатори: Алатки кои помагаат во пресметка на повратот на инвестиција (ROI) и проценка на ризици. **2. Софтвери за Финансиско Управување:** Платформи како QuickBooks, Xero и FreshBooks за следење и управување со финансиските трансакции и инвестиции. **3. Платформи за Тргување:** E-Trade, Robinhood и TD Ameritrade за тргување со акции и обврзници. **4. Финансиски Планирачи:** Алатки како Personal Capital и Mint за изработка на финансиски планови и следење на инвестиции.

Заклучок

Краткорочните и долгорочните инвестиции имаат различни карактеристики и цели, но и двете се важни за финансиското здравје на малите и средни претпријатија. Комбинирањето на краткорочни и долгорочни стратегии за инвестиции може да обезбеди оптимална ликвидност и долгорочен раст. Користењето на соодветни алатки и техники за управување со инвестициите е клучно за постигнување на финансиските цели и стабилност.

Инвестиции во Долгорочни Обртни Средства

Проект: Поддршка и развој на претприемништво, иновации и конкурентност на мали и средни претпријатија на подрачјето на Град Скопје,
Наслов на проект: Управување со инвестиции на мали и средни претпријатија,
Поддржано од Град Скопје, декември 2024

Инвестициите во долгорочни обртни средства претставуваат вложувања кои се наменети за финансирање на обртни средства кои имаат долг временски период на употреба и создавање на вредност. Овие средства обично ги вклучуваат залихите, побарувањата и готовинските резерви, кои се потребни за континуираното функционирање на бизнисот.

Што се Долгорочни Обртни Средства?

Обртни средства се средства кои се користат во секојдневните деловни операции и се очекува да бидат претворени во готовина во рок од една година. Долгорочните обртни средства, пак, се средства кои се користат подолг временски период, обично повеќе од една година, и се од суштинско значење за поддршка на оперативниот циклус на компанијата.

Клучни Категории на Долгорочни Обртни Средства

1. **Залихи:** Ова вклучува сировини, полуфабрикати и готови производи кои компанијата ги чува за идно производство и продажба. Долгорочните залихи обично вклучуваат стоки кои се задржуваат подолг период поради сезонски побарувања или стратешки причини.
2. **Побарувања:** Ова се долговите кои компанијата ги има од своите клиенти за продадените производи или услуги. Долгорочните побарувања се обично побарувања кои се очекува да бидат наплатени по подолг временски период, повеќе од една година.
3. **Готовински резерви:** Средства кои компанијата ги чува за да ги покрие своите трошоци и финансиски обврски. Долгорочните готовински резерви се наменети за обезбедување на финансиска стабилност и за справување со неочекувани трошоци или инвестициски можности.

Значење на Инвестициите во Долгорочни Обртни Средства

1. **Обезбедување на Континуитет:** Инвестициите во долгорочни обртни средства обезбедуваат континуитет во деловните активности, дури и во случај на неочекувани промени на пазарот или финансиски предизвици.
2. **Зголемување на Капацитетот:** Вложувањата во залихи и побарувања помагаат во зголемување на капацитетот на компанијата за производство и продажба, овозможувајќи им да ги задоволат побарувањата на пазарот.
3. **Подобрување на Ликвидноста:** Готовинските резерви овозможуваат подобрување на ликвидноста на компанијата, обезбедувајќи им капацитет за навремено

Проект: Поддршка и развој на претприемништво, иновации и конкурентност на мали и средни претпријатија на подрачјето на Град Скопје,
Наслов на проект: Управување со инвестиции на мали и средни претпријатија,
Поддржано од Град Скопје, декември 2024

исполнување на финансиските обврски и искористување на инвестициските можности.

Клучни Алатки за Управување со Долгорочни Обртни Средства

1. ERP Системи: Платформи како SAP, Oracle и Microsoft Dynamics овозможуваат интегрирано управување со обртните средства, вклучувајќи залихи, побарувања и готовински резерви.

2. Софтвер за Управување со Залихи: Платформи како TradeGecko, Zoho Inventory и Fishbowl Inventory овозможуваат ефикасно следење и управување со залихите.

3. Финансиски Планери: Алатки како QuickBooks и Xero за управување со готовинските текови и финансиското планирање.

Пример за Инвестиција во Долгорочни Обртни Средства

Компанијата "Примарни Продукти" одлучува да инвестира во зголемување на своите залихи на сировини за да ги задоволи сезонските побарувања. За таа цел, компанијата користи ERP систем за управување со залихите и финансиски планер за следење на готовинските текови. Оваа инвестиција им овозможува да ги зголемат своите производствени капацитети и да ги задоволат зголемените побарувања на пазарот во пик сезони.

Заклучок

Инвестициите во долгорочни обртни средства се критични за обезбедување на континуитет, зголемување на капацитетот и подобрување на ликвидноста на компанијата. Користењето на соодветни алатки за управување со овие средства е клучно за постигнување на стабилност и раст на деловните активности.

Клучни Формули за Финансиско Управување на Инвестиции

Проект: Поддршка и развој на претприемништво, иновации и конкурентност на мали и средни претпријатија на подрачјето на Град Скопје,
Наслов на проект: Управување со инвестиции на мали и средни претпријатија,
Поддржано од Град Скопје, декември 2024

Финансиското управување на инвестиции вклучува различни формули кои се користат за пресметка на поврат, ризик и ефикасност на инвестициите. Еве неколку клучни формули кои се користат во оваа област:

1. Поврат на Инвестиција (ROI)

Формулата за пресметка на повратот на инвестиција е една од најосновните и најчесто користени формули за оценка на профитабилноста на инвестициите.

$$\text{ROI} = (\text{Нето добивка од инвестиција} / \text{Вкупна цена на инвестиција}) * 100$$

2. Нето Сегашна Вредност (NPV)

Нето сегашната вредност се користи за проценка на вредноста на инвестиција со тек на време, земајќи ги предвид дисконтните текови на готовина.

$$\text{NPV} = \sum (\text{CF}_t / (1 + r)^t) - \text{C}_0$$

Каде што:

- CF_t = готовински тек во период t
- r = дисконтна стапка
- t = период
- C_0 = почетна инвестиција

3. Внатрешна Стапка на Враќање (IRR)

IRR е дисконтна стапка која ја прави NPV еднаква на нула. Тоа е стапката на поврат која ги балансира сегашните вредности на готовинските текови и почетната инвестиција.

$$\text{NPV} = 0 = \sum (\text{CF}_t / (1 + \text{IRR})^t) - \text{C}_0$$

4. Поврат на Сопствен Капитал (ROE)

Проект: Поддршка и развој на претприемништво, иновации и конкурентност на мали и средни претпријатија на подрачјето на Град Скопје,
Наслов на проект: Управување со инвестиции на мали и средни претпријатија,
Поддржано од Град Скопје, декември 2024

Повратот на сопствен капитал мери како ефективно компанијата го користи својот сопствен капитал за да оствари добивка.

$$ROE = (\text{Нето добивка} / \text{Сопствен капитал}) * 100$$

5. Однос на Долг и Капитал (D/E Ratio)

Овој однос го мери степенот на користење на долг наспроти сопствен капитал за финансирање на инвестициите.

$$D/E \text{ Ratio} = \text{Вкупен долг} / \text{Сопствен капитал}$$

6. Однос на Тековен Сооднос (Current Ratio)

Тековниот сооднос го мери способноста на компанијата да ги исполни своите краткорочни обврски со користење на своите краткорочни средства.

$$Current \text{ Ratio} = \text{Тековни средства} / \text{Тековни обврски}$$

7. Маржа на Профит (Profit Margin)

Маржата на профит го мери процентот на приходот кој останува како добивка по одбивањето на сите трошоци.

$$Profit \text{ Margin} = (\text{Нето добивка} / \text{Приход}) * 100$$

Заклучок

Овие формули се основни алатки за финансиско управување на инвестициите, овозможувајќи ви да ги пресметате повратите, да ги анализирате ризиците и да ја оцените ефикасноста на вашите вложувања. Користењето на овие формули заедно со соодветни финансиски алатки ќе ви помогне да донесете информирани одлуки и да го постигнете максималниот поврат на вашите инвестиции.

Ајде да пресметаме неколку клучни финансиски показатели за вашата фирма која се занимава со услужна дејност:

1. Поврат на Инвестиција (ROI)

Проект: Поддршка и развој на претприемништво, иновации и конкурентност на мали и средни претпријатија на подрачјето на Град Скопје,
Наслов на проект: Управување со инвестиции на мали и средни претпријатија,
Поддржано од Град Скопје, декември 2024

Прво, ќе пресметаме повратот на инвестиција (ROI) за вашата фирма.

Податоци:

- Почетна инвестиција: 70,000 евра
- Месечни приходи: 3,000 евра
- Месечни расходи: 1,000 евра

Пресметка:

Формула за ROI:

$ROI = (\text{Нето добивка од инвестиција} / \text{Вкупна цена на инвестиција}) * 100$

Пресметка на ROI:

$ROI = (24,000 / 70,000) * 100 \approx 34.29\%$

2. Нето Сегашна Вредност (NPV)

За пресметка на NPV, потребно е да ја знаеме дисконтната стапка. Да претпоставиме дека дисконтната стапка е 10% (0.10).

Формула за NPV:

$NPV = \sum (CF_t / (1 + r)^t) - C_0$

каде што:

- CF_t = готовински тек во период t
- r = дисконтна стапка (10%)
- t = период (1 година)
- C_0 = почетна инвестиција (70,000 евра)